No. 126. DONDERDAG 20 OCTOBER. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *ƒ* 3.30 buiten Assen franco per post *ƒ* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *ƒ* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

20 Oct.

Het groote nieuws van den dag is, dat maandag te Zurich tusschen Frankrijk en Oostenrijk de vrede gesloten is; over de bijzondere bepalingen, die het contract bevat is nog niets bekend. Wel maakt men gissingen en deelt men geruchten mede; wij zullen onze lezers echter daarmede niet vermoeijen, omdat wij zeer ligt in een volgend Overzigt de volstrekte onjuistheid dier gissingen en geruchten zouden moeten berigten.

Sardinie schijnt nog geen vredesverdrag met Oostenrijk geteekend te hebben, althans daarvan wordt niets gemeld.

Wat het congres aangaat, daarvan is niets naders bekend; het zal bijeenkomen, zegt men, maar van Engelsche zijde wordt er herinnerd aan de moeijelijkheid, die Gr. Brittanje blijft opwerpen, dat het beginsel der volksregten door het congres moet erkend worden, als de Engelsche Regering zich daarop zal laten vertegenwoordigen.

Men verzekert, dat van de Staten van den tweeden en derden rang alleen Spanje, Napels en de Kerkelijke Staat op het congres vertegenwoordigd zullen worden. Zweden en Portugal hebben wel redenen van toelating doen gelden die op zich zelve niet ongunstig te Parijs en te Londen opgenomen zijn; maar aangezien ten hunnen gunste geene dynastieke of staatkundige redenen aangevoerd kunnen worden, moet men van hunne toelating afgezien hebben.

De betrekking tusschen den Paus en den Franschen gezant te Rome schijnt iets beter te worden, althans de laatste is ten eten geweest bij *Pius IX*, en men noodigt toch niemand aan zijne tafel, met wien men in onmin leeft.

Of nu Keizer *Napoleon* of de Paus toegegeven heeft, dan of beiden halverwege zijn gekomen, wordt niet gemeld. Catholieke bladen verzekeren, dat Frankrijk schijnt terug te komen tot beginselen, welke met de waardigheid van den Heiligen Stoel beter strooken. Men verhaalt dan ook, dat in de conferentie te Zurich door Oostenrijk en Frankrijk erkend en als beginsel vastgesteld is, dat elke Catholieke Staat het regt heeft, om ten gunste van het Pausdom tusschen beide te komen. Met de uitdrukkelijke erkenning van dit regt is de staat der zaken voor den Paus veel beter geworden; nu zullen Spanje, Napels en ook Oostenrijk troepen ter beschikking van den Heiligen Stoel kunnen stellen, en dit geeft grond, om te verwachten, dat het gehate gezag in de Romagna hersteld zal worden.

De bevolking van het koningrijk Napels houdt zich tot ieders verwondering rustig. Men had gedacht, dat inzonderheid Sicilie, als het slechts van verre de revolutie rook spoedig zou trachten het gehate juk van *Frans II* af te schudden. Het schijnt echter, dat of de bevolking niet zoo afkeerig is van de regering van *Frans II* als de dagbladen ons hebben willen doen gelooven of dat de Regering sterker is dan men dacht.

Inmiddels ontbreekt het niet aan pogingen, om het Napelsche volk tot opstand te brengen en hetzelve zich aan de gemeenschappelijke zaak van Italie te doen aansluiten, gelijk blijkt uit de volgende proclamatie:

„Italianen van het koningrijk der beide Sicilien!

„Het rijk der despoten nadert zijn einde. De volken van Midden-Italie hebben het ijzeren juk afgeworpen, dat hen zoovele jaren drukte. In Rome is de geestelijke magt vernietigd. De Oostenrijksche stadhouders zijn onttroond en voortvlugtig; de valsche dienaars van Christus trekken zich beschaamd en in verwarring terug; de vreemde heerschappij is verdwenen en de bevrijde volkeren plukken thans de vruchten der vrijheid, die zij met zooveel zelfverloochening hebben verworven.

„Volkeren van de beide Sicilien! De tijd der groote ondernemingen is ook voor u gekomen. God heeft u van den *Nero* van den nieuweren tijd bevrijd. *Ferdinand II* de menschelijke justitie ontkomen, is voor den hoogsten regterstoel geroepen. De orde der dingen heeft ook gewild, dat gij bevrijd werdt van die Zwitsersche soldaten die meermalen een harden dwang over u uitoefenden.

„Waartoe draalt gij dan? Wacht gij misschien tot dat *Frans II* zich op nieuw door vreemde bajonetten heeft omringd? Weet gij niet dat agenten der regering in verschillende deelen van het vasteland heimelijk aanwervingen doen om een vreemdenlegioen zamen te stellen, dat bestemd is de treurige voorvallen van den 15den Mei te herhalen?

„Napolitanen! Herinnert gij u dien beruchten dag? En gij Sicilianen zult voorzeker het bombardement van Messina niet vergeten hebben? Welaan, waarom maakt gij dan geen gebruik van het gunstig oogenblik, dat zich aanbiedt? Op dan, volkeren der Beide Sicilien, verheft u! Staat allen als één man op en maakt, sterk door uw goed regt, dat ook voor u het uur der wrake slaat. En vereenigt u, zoodra gij vrij zijt, met het koningrijk Italie, schaart u rondom den eersten soldaat der Italiaansche onafhankelijkheid, rondom den grootmoedigen Koning, die reeds ten tweedenmale leven, kroon, staat, leger, schatten, in één woord, alles voor de bevrijding van Italie heeft op het spel gezet.

„Maakt dat gij, terwijl gij u van eene gruwelijke regering bevrijdt, tot het overig Italie kunt zeggen: Wij hebben een leger van 100 000 man tot uwe beschikking gereed, waar gij het noodig hebt! Maakt dat dit leger zoo noodig de lauweren kan verzamelen, waarmede zich de anderen in den laatsten oorlog het veelhoofd hebben omkranst. Bewijst aan geheel Europa, dat het gevoel, 't welk u bezielt, niet minder edel is dan dat van uwe medeburgers; bewijs aan Italie dat, zoodra gij wilt, ook gij Italianen weet te zijn.

„Leve Italie! Leve *Victor Emanuel!* Leve de Italiaansche onafhankelijkheid!

Te Venetie heerscht sedert eenige dagen eene ongewone beweging. Eiken morgen vindt de Oostenrijksche politie overal plakkaten, met de woorden: *Leve onze Koning Victor Emanuel!* Hetzelfde heeft ook plaats te Mantua en Verona.

Dadelijk na zijne komst te Parma, heeft de heer *Farini* zich niet tevreden stellende met zijne verontwaardiging over den op kolonel *Anviti* gepleegden moord in zijne proclamatie uit te drukken, zoowel tegen de bedrijvers dier misdaad als tegen de overheden gehandeld, wier flaauwhartigheid zich bij die schanddaad gekenmerkt heeft. Talrijke inhechtenisnemingen zijn gedaan en twee ambtenaren van de regterlijke magt, de procureur-generaal en de regter van instructie, zijn van hunne posten ontzet.

Een telegrafisch berigt meldt, dat Marokko aan de eischen van Spanje heeft toegegeven, en de oorlog dus voorgekomen is, mits Marokko behoorlijke zekerheid geve voor de betaling der geëischte schadeloosstelling.

Pruissen en Rusland, van ouds bondgenooten, en wier regerende familien aan elkander vermaagschapt zijn schijnen zich meer bepaald aan elkander te willen verbinden. De Czaar zal met den Prins Regent te Breslau eene ontmoeting hebben. Over deze ontmoeting leest men het volgende:

„Wat de politieke beteekenis van de zamenkomst der beide Vorsten betreft, reeds vroeger hebben wij doen opmerken, hoe groot de innige verstandhouding tusschen Pruissen en Rusland geworden is tengevolge van de overeenstemming in de beschouwing der tegenwoordig aanhangige Europesche vraagstukken; op grond daarvan mag men met genoegzame zekerheid eene nog naauwere aaneensluiting der beide groote Mogendheden, als vasten steun voor de handhaving van den Europeschen vrede, te gemoet zien. Wij meenen ons niet te vergissen, wanneer wij de overeenstemming tusschen het Pruissische en het Russische kabinet als van zoodanigen aard beschouwen, dat, wanneer de staat der Europesche aangelegenheden zulks vereischen mogt, een formeel verbond tusschen Pruissen en Rusland waarschijnlijk geene bezwaren van eenig belang zoude ontmoeten.”

Het Parijsche dagblad *le Pays* zegt:

„Onze jongste jongste berigten uit Konstantinopel gaan tot den 5den dezer. Zij melden, dat de commissie, welke met het onderzoek omtrent de onlangs ontdekte zamenzwering belast was, haar rapport opgemaakt en aan den Sultan ingediend heeft. De conclusie van dit rapport strekt, naar gezegd wordt, tot toepassing van de artt. 55, 56, 57 en 58 van het Turksche strafwetboek, dat is van de doodstraf in den hardsten vorm; maar de Sultan heeft, naar verzekerd wordt, ten stelligste verklaard, dat hij niet alleen die verschrikkelijke straf niet aan de schuldigen zou laten voltrekken, maar dat hij van het vorstelijke regt van gratie in den ruimsten zin gebruik zou maken. Hij zou voornemens zijn de straf voor de meest schuldige personen in twee jaren gevangenschap te veranderen, en *Hussein Pascha*, een van de hoofden der zamenzwaring, de straf volkomen kwijt te schelden, wegens zijne uitstekende diensten en zijn roemrijk gedrag bij de belegering van Kars; deze generaal zou eenvoudig op non-activiteit gesteld worden. Men had nog geene officieele zekerheid van dit een en ander; maar men hield het voor zeker, dat in het gemoed des Sultans het besluit vaststond, om aldus te handelen.

„Bij het afzenden der jongste berigten dacht men te Konstantinopel, dat de ontdekking der zamenzwering eene groote wijziging in het regeringsstelsel van Turkije ten gevolge zou hebben.”

De Indische landpost heeft berigten, aangebragt uit Hongkong van 23 Augustus en uit Shanghaï van den 13den dier maand. Daaruit blijkt, dat de door de Chinezen aan den mond van den Peiho behaalde overwinning geenzins eene zoo nadeelige uitwerking op hunne betrekking met de buitenlanders heeft gehad als men had gevreesd integendeel de Chinesche overheden beijverden zich, om het verkeer met de Engelschen en met de buitenlanders in het algemeen in stand te houden en te bevorderen. De gezant van Frankrijk en die van Engeland hielden zich nog op te Sanghaï, alwaar zij na het ongelukkige gevecht teruggekomen waren; zij vermeden alle aanraking met de Chinesche mandarijnen; doch de consuls bleven steeds in betrekking met de overheden des lands.

Dezelfde berigten bevestigen, dat de gezant der Vereenigde Staten langs den hem door de mandarijnen aangewezen weg, namelijk langs de rivier Pehtang, welke tien uren benoorden den mond van den Peiho in zee valt, de reis naar Peking heeft voortgezet; hij heeft den 24sten Julij met zijn gevolg en onder geleide van Chinezen de hoofdstad bereikt, na onder weg alle onaangenaamheden en vernederingen te hebben ondergaan, welke de mandarijnen uitdenken konden, om te toonen hoe onaangenaam hun dit bezoek was.

Volgens geruchten verklaren de Chinesche overheden zich voortdurend bereid een Engelsch gezantschap in Peking te ontvangen. Inmiddels worden 15000 man troepen uit Indie naar China gezonden

In Centraal Indie is het steeds onrustig.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

In de zitting van de Tweede Kamer van den 14den dezer zijn weder onderscheidene adressen ingekomen betreffende de aanhangige spoorweg-wet. *Voor* dit ontwerp zijn adressen ingekomen van de kamer van koophandel en fabrijken te Rotterdam: de commissie tot bevordering der belangen van den Zeeuwsch-Duitschen spoorweg: het gemeentebestuur en de kamer van koophandel te Nijmegen, de kamer van koophandel en fabrijken te Dordrecht; de gemeenteraden van Haaksbergen, Westerhoven, Eersel, Hoogeloon, Hapert en Casteren, Bladel en Netersel, Waalre, Valkenswaard, Bergeijk, Woensel en Eckart, Bergen-op-Zoom (allen in Noordbrabant). — *Tegen:* van A. *de Wilde* en vele andere kiezers te Utrecht; den gemeenteraad van Utrecht; *F. de Charro* en vele andere kiezers te Amersfoort; het gemeentebestuur van Amersfoort; *Redius Frowein* en andere handelaren, planters en kiezers te Nijkerk; *F. van Lanuhor* en andere ingezetenen van 's Bosch; en *J. van Andel H.z.* en andere commissarissen der korenbeurs te 's Bosch.

Ook zijn nog adressen ingekomen van den gemeenteraad van Venlo, betrekkelijk de aansluiting aan de Duitsche spoorweglijn op dat punt; de kamer van koophandel en fabrijken te Venlo, van gelijke strekking; de commissie van landbouw in de provincie Groningen, ten voordeele der spoorwegwet en ter aansluiting der lijn aan de Hanoversche grenzen; *M. van Arselt* en andere kiesgeregtigden te Elburg, Doornspijk enz., ten voordeele der spoorweglijn van Utrecht naar Zwolle; den gemeenteraad van Zaandam, te voordeele van de spoorweglijn naar het Nieuwe Diep.

Uit het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de voordragt tot bekrachtiging van de verleende koncessiën voor de Noorder- en Zuiderspoorwegen ontleenen wij 't volgende.

Door onderscheidene leden werd teruggekomen op de vroeger gemaakte opmerking, dat de regering tegenover de aanvragers om koncessie van spoorweglijnen en met opzigt tot het verleenen van zoodanige koncessiën, eene gedragslijn gevolgd heeft, die zich niet wel verklaren laat. Op nieuw werden voorbeelden aangehaald van aanvragen om koncesie, waarop, in weerwil van herhaalden aandrang, nooit eenig antwoord ontvangen is.

Nog andere punten werden hierbij ter sprake gebragt. Zoo werd gevraagd, hoe het stond met de lijn Utrecht-Amersfoort-Zwolle, waarvoor, aan den baron *van Lockhorst* reeds vroeger voorloopig koncessie was verleend.

Evénzoo wenschte men onderrigt te worden, of het waar is, dat reeds voor eenigen tijd eene ernstig gemeende aanvrage om koncessie door Amsterdamsche huizen of bijzondere personen voor de lijn Utrecht-Kuilenburg-'s Hertogenbosch bij de regering gedaan is, zoo ja, welk lot aan de aanvrage is te beurt gevallen.

Ook met opzigt tot de aanvrage om koncessie van de Noorderlijnen door den heer *Reerink* en anderen, bleven de bedoelde leden volharden bij de vroeger gemaakte bedenking.

Indien men dit een en ander in herinnering bragt, was het vooral, omdat men het vermoeden niet van zich kon weren, dat de regering door het uitsluitend onderhandelen met vooraf gekozen personen het belang des lands niet genoegzaam behartigd heeft.

In drie afdeelingen vertoonden zich op nieuw enkele voorstanders van staats-spoorwegen, zonder dat dit tot opzettelijke tegenspraak aanleiding gaf.

Het vraagstuk omtrent de verbetering der gemeenschap van Amsterdam met de zee door het graven van een kanaal door Holland op zijn smalst, kwam in twee afd. ter sprake. Er waren leden, die zich met de handelwijze der regering ook te dezen aanzien tevreden toonden. Zij meenden, dat over de spoorwegen niets moest beslist worden; zonder dat ook over de doorgraving werd besloten;

[illegible]

Het [illegible] van de [illegible] concessien voor de Noorder- en Zuider-spoorwegen in een en dezelfde wet te begrijpen, vond bij verscheidene leden afkeuring. Men kon in deze zamenkoppeling naauwelijks iets anders zien dan eene kansberekening, of liever een middel om de ijverige voorstanders der Zuider-spoorwegen ook voor de Noorder-spoorwegen te winnen, en omgekeerd. Er was iets stuitends in het gebruik van dat middel. Aan de leden der Kamer werd daardoor eene soort van zedelijken dwang aangedaan.

De overige leden deelden niet in deze bezwaren en achtten de handelwijze der regering in dit opzigt niet slechts verklaarbaar, maar zeer wel te regtvaardigen. Zij kon als het natuurlijk gevolg der laatste over dit onderwerp door de Kamer aangenomen motie van orde worden beschouwd, aan welke motie het denkbeeld ten gronde lag dat de zaak der Zuider-spoorwegen, wegens het naauw verband met die der Noorder-spoorwegen, gelijktijdig met deze behoorde te worden afgedaan. Inderdaad is dat verband niet te miskennen.

Sommige leden kwamen zeer op tegen de groote omslagtigheid en weelde in de lijnen; men moest trachten zulk een spoorwegnet tot stand te brengen, dat zich spoedig zelf zou kunnen helpen; men dreigde nu verarming en verval van een deel der lijnen te bevorderen. Deze leden bleven hechten aan de beginselen en aanwijzingen in 't voorl. verslag nopens den Noorderspoorweg vervat. In dat stelsel scheen staatshulp zich vooreerst te moeten bepalen tot eene lijn, die

Harlingen met de Hannoversche grens bij Aschendorf, en Leeuwarden, langs Sneek of Akkrum, over Heerenveen, met Raalte of Deventer verbond, om vandaar Oostelijk naar Rheine en Westelijk naar Utrecht te worden geleid;

voorts van Utrecht, over Kuilenburg naar den Bosch tot Boxtel of Eindhoven door te trekken, waar de baan zou uitkomen op die, welke van Vlissingen, over Middelburg, Goes, Breda, Tilburg, Venlo of Roermond, Oostelijk tot de Pruissische grens en Zuidelijk tot Meersen of Maastricht zou reiken.

Wat de **Noorderlijn** betreft, met nadruk werd op nieuw de meening voorgestaan, dat de lijn Harlingen-Leeuwarden-Groningen niet of niet genoegzaam doel zal treffen, zoolang de aansluiting met Leer of Aschendorf niet beter dan tot dusverre verzekerd is. Harlingen is onder onze zeehavens de derde in rang. Wanneer van daar eene lijn in eene Oostelijke rigting uitgaat, behoort die lijn niet enkel tot Groningen te loopen en dus de Hannoversche grenzen te naderen, maar deze grenzen te bereiken.

Door eenige leden werd twijfel geopperd, of, zoolang de aansluiting van Bremen en Hamburg met de Emder baan niet bestond, de verlenging der lijn Harlingen-Groningen tot an die baan wel zoo wenschelijk ware.

Ook nu weder toonde zich een aanzienlijk getal leden tegen het denkbeeld gestemd, om de lijn van Meppel over Assen naar Groningen te doen loopen, en niet van Meppel over Heerenveen en Sneek naar Leeuwarden of Harlingen te trekken. Eene zoo welvarende provincie als Friesland, welker voornaamste voortbrengselen, vee en boter, bij uitnemendheid voor spoorwegvervoer geschikt zijn, werd daardoor grootendeels van het genot der voordeelen van de versnelde gemeenschap verstoken, en de belangrijke haven van Harlingen op eene zeer onvolkomene wijze met Rheine en de op dat punt uitloopende Duitsche spoorweglijnen in verband gebragt.

Verder achtte men de verbinding van de Noorder gewesten met het hart van Holland en van de Hollandsche steden met Noord Duitschland slechts op min gewenschte wijze daargesteld, als geene lijn van Deventer op Utrecht werd gelegd; verscheidene leden noemden die lijn eene noodzakelijkheid, zonder dat daarom de lokale lijn op Arnhem behoefde weg te vallen.

Wat de **verbinding van Noord en Zuid** aangaat, deze is in al de afdeelingen opzettelijk besproken. Hoewel een aanzienlijk aantal leden de meening voorstond, dat de regering daaromtrent een verkeerd stelsel heeft aangenomen, toonde de meerderheid zich voor dat stelsel gestemd, of meende zij bij den tegenwoordigen stand der zaak daarin te moeten berusten.

Van de zijde der meerderheid werd op den voorgrond gesteld, dat voor de verzekering eener goede gemeenschap binnen 's lands en naar buiten twee rievierovergangen hoogst wenschelijk zijn, en dat daardoor de leemte wordt aangevuld, die in het vroegere regeringsplan bestond.

Wanneer eenmaal het maken van twee rivierovergangen was aangenomen, moest naar, naar het gevoelen der meerderheid, ontwijfelbaar een dier overgangen in het Westen des lands worden tot stand gebragt en dus de lijn over Rotterdam, Dordrecht en den Moerdijk loopen.

Maar worden dan, vroeg men, door het kiezen van Rotterdam als Westelijk uitgangspunt voor den Zuider-spoorweg, de belangen van Amsterdam niet gekrenkt?

Men erkende daarbij gaarne, dat die belangen zwaar in de schaal moeten wegen, maar kan toch niet inzien, dat Amsterdam reden heeft, om zich zoo over verongelijking te beklagen.

Niettegenstaande dit alles waren ook onder de meerderheid leden, die, als de lijn Rotterdam-Dordrecht-Moerdijk behouden bleef, in het geven van eene andere rigting aan de meer oostelijke lijn zoo overgroot bezwaar niet zouden zien, mits de bedenking met opzigt tot het gevaar voor onze dijken uit den weg te ruimen ware.

Door de leden, die het denkbeeld der regering omtrent de rivierovergangen bestreden, werden bij de verdediging van één overgang in 't midden des lands niet zoozeer de belangen van Amsterdam en Rotterdam tegenover elkander gesteld, als wel dáárop gewezen, dat door het leggen van zulk een centrale hoofdlijn, waarvan, naar mate der behoefte, zijlijnen links en regts konden uitgaan, een meer beknopt meer gekoncentreerd spoorwegstelsel aangenomen, het Zuiden en Noorden op de meest gepaste wijze verbonden, en, wat men daarvan ook zeg-

[illegible] door sch[illegible] dat zij door [illegible] welvarende [illegible] bevolkte landstreek loopen in de nabijheid van [illegible] plaats, geschikt om het spoorwegverkeer te voeden. Men moest daarbij niet uit het oog verliezen, dat de regering en de voorstanders der twee rivierovergangen in het algemeen, om hun stelsel ingang te doen vinden, de lijn Maarsbergen-Tiel-'s Bosch als punt van vergelijking aannemen, en de lijn over Kuilenburg, die ver de voorkeur verdient, als ter zijde stellen.

Door het aannemen der twee voorgestelde rivierovergangen, werd al verder beweerd, moet men tot eene voor de toekomst onzer spoorwegen verderfelijke weelde van lijnen vervallen en aan een deel daarvan eene rigting geven, voor het doel, dat men zich voorstelt, allerongelukkigst gekozen. De rivierovergang te Rotterdam, aan het westelijk uiteinde des lands, maakt de lijn Arnhem Nijmegen-Venlo noodzakelijk. Maar wat verkrijgt men nu ook aan die zijde? Eene spoorweglijn, die van de overzijde der Waal tot Venlo door de dorre, zandige schaars bevolkte strook lands aan den regter oever der Maas loopen zal, evenwijdig aan de lijn, welke, ook volgens de laatste memorie van beantwoording, de Pruissische regering van Crefeld naar Nijmegen wil doen leggen en daarvan in den regel slechts anderhalf uur of twee uur verwijderd. Zulk eene lijn kan niet produktief zijn. Zij zal in de gunstige onderstelling te naauwer nood de exploitatiekosten opbrengen. Reeds uit dien hoofde alleen had de regering van een stelsel moeten terugdeinzen 't welk zulke verkeerde gevolgen na zich sleept.

Het hoofdbezwaar, tegen den rivierovergang in het midden des lands opgeworpen, ligt in de gevaren voor onze dijken, die uit het bestaan van vaste bruggen over onze groote rivieren bij ijsgang kunnen geboren worden Maar zijn die gevaren werkelijk zoo zeer te duchten, en zijn zij bij den rivierovergang te Arnhem en Nijmegen niet evenzeer of zelfs in hooger mate aanwezig? Juist met het oog op de overbrugging van de Lek en de Merwede in de zoo gevaarlijk geachte rigting van Vianen en Gorinchem, is het buiten twijfel gesteld, dat de kunst middelen zou weten te vinden om de bezwaren, waarop de kommissie van hoofdambtenaren van 1853 wees, te overwinnen.

Bepaaldelijk wat de rivierovergangen te Kuilenburg en te Bommel betreft, schijnt het gevreesde gevaar van ijsverstoppingen ten gevolge van vaste bruggen, betrekkelijk weinig te duchten en minder zelfs dan elders.

Omtrent de **Zuiderlijn** werd na deze opmerkingen slechts in enkele bijzonderheden getreden; o. a. verlangde men over het Sloe geen brug maar een dam.

Wat de **financiële voorwaarden** der konsessiën aangaat volhardde een aanzienlijk getal leden in 't gevoelen, dat daardoor zoowel voor het tegenwoordige, als inzonderheid ook voor de toekomst, te zware lasten op den staat worden gelegd. Men meende daarbij te moeten vragen, of de begrootingen van de kosten van aanleg der banen en inzonderheid van de daartoe behoorende kunstwerken, wel met de vereischte zorg waren opgemaakt.

De reg. had buitendien niet opgegeven, wat de kosten van door de spoorwegen noodzakelijke nieuwe verdedigingswerken zouden beloopen. Wat de waarborg aangaat, men wilde die op 25 jaar beperkt zien. Waar de wegen na zulk een tijdsverloop, nog geene 4½ pCt. opbragten, is er zeker geen billijke grond, om zulke wegen te leggen.

De meerderheid achtte de bezwaren in deze echter overdreven. Men kan nog niet voorzien van welk belang bepaalde lijnen zouden worden. Omtrent de rigtige raming der kosten waren er echter ook bij de meerderheid, die aan de juistheid daarvan twijfelden. Zij klaagden over de groote offers, die zich de staat oplegde, wezen op de aanvrage *Reerink,* waarvan de voorwaarden zeer gunstig afstaken bij de door de regering ondersteunde.

Even als bij vroegere behandeling dezer aangelegenheid, verklaarde men zich nagenoeg algemeen tegen het door de regering gevolgde stelsel omtrent het verwerven van bijdragen voor den Noorderspoorweg van provincien en gemeenten. Men zou het niet hebben afgekeurd, dat deze op eene andere wijze aan de spoorwegondernemingen verbonden waren geworden; maar nimmer had de regering er toe moeten komen op de provincien en gemeenten eene soort van zedelijken dwang uit te oefenen.

In onze vorige hebben wij uit de *Stoompost* overgenomen een berigt omtrent verschil, dat er over de spoorwegzaak in den ministerraad zou zijn ontstaan, en omtrent de vraag van de concessionarissen der Zuider-spoorwegen aan invloedrijke Amsterdammers, of men in de hoofdstad tevreden zou wezen met de lijn Maarsbergen-'s Bosch, waarop een ontkennend antwoord zou gegeven zijn.

Een der genoemde concessionarissen, Mr. *v. Reesema,* schrijft hierop in de *N. Rott. Ct.:* „De *Ned. Stoompost* is verkeerd onderrigt. Het berigt is ten eenemale onjuist en ik moet het daarom, ook namens mijne mede-commissarissen, onmiddelijk tegenspreken.”

— Bij het duiken op het bij Nordwijk gezonken schip *Amphitrite* is den 12 dezer een helmduiker gestikt en levenloos opgehaald. Ook de helmduiker geeft dus niet gewenschte zekerheid voor hen, die zich daarmede in de diepte wagen.

— Op een stuk land te Kallencote, toebehoorende aan den heer K. R. alhier, waarop zomerrogge heeft gestaan bevindt zich voor de tweede maal rogge in den bloei.

— In de haringvangst heeft zich onverwacht eene zeer gunstige verandering voorgedaan. Er wordt zeer voorspoedig gevischt, men ziet groote hoeveelheden te gemoet.

— In Friesland zijn in de vorige week o. a. geëxamineerd 8 hoofdonderwijzers, afgewezen 3; 12 hulponderwijzers, afgewezen 2. In Zeeland 3 hoofdond., afgew 2 7 hulpond., afgew. 3. In Noordbr. 10 hoofdond., afgew. 5; 16 hulpond., afgew. 10.

— Terwijl bijna in geheel Nederland de tusschenpoo-

[illegible] bevredigende resultaten oplevert. Zoo zijn er de steeds open [illegible] maand te Middelburg geboren 37 kinderen en overleden 52 personen, te Vlissingen geboren 31, overleden 18, en te Zierikzee geboren 35 en overleden 21.

— De opbrengst van 's rijks belastingen over de negen eerste maanden van dit jaar is nog altijd beneden die van het vorige jaar en beneden de raming, schoon de maand September wel eenige verbetering heeft aangebragt. Over de negen eerste maanden van 1858 bragten de belastingen op f 42,459 748.63½, de raming over die maanden van dit jaar was f 42 636 441.76, terwijl de werkelijke opbrengst heeft bedragen f 41 924,006.07½

— Uit Hoogezand wordt aan het *Hand. en Eff. Blad* geschreven, dat de verordening, waarbij politiestraf bedreigd wordt tegen degenen die zich in kennelijken staat van dronkenschap op den openbaren weg bevinden, aldaar en in het aangrenzende Sappemeer, waar die verordening reeds dd. 25sten Januarij 1858 vigeert, zeer gunstig werkt. Menig rumoermaker en twistzoeker heeft er reeds kennis mede gemaakt en schijnt er zich sedert dien tijd, tot eigen heil en tot rust der ingezetenen, voor in acht te nemen.

— Vele jaren geleden werd te Dordrecht in het Gast- en Ziekenhuis verpleegd *Aaltje van Baden.* Deze is in de vorige maand te Z.-Bommel in een gesticht overleden, en heeft uit erkentelijkheid, hare nalatenschap, die op f 8000 à f 9000 begroot wordt, aan het Stedelijk Gast- en Ziekenhuis te Dordrecht vermaakt. — De renten van het kapitaal, moeten nog aan eenen arbeider in Gelderland, een neef van haar, gedurende zijn leven uitgekeerd worden.

— Te Schiedam zijn van 7 tot 14 Oct. 28 personen door de cholera aangetast, 14 hersteld, 15 overleden. In behandeling bleven 14 lijders.

Groningen, 17 Oct. Gecommitteerden uit de verschillende gemeentebesturen in deze provincie hebben, na het houden van eenige conferentien, besloten, de massale heffing van de gemeente-belasting op den wijn en sterken drank te doen continueren van 1 Jan. e. k. af voor 10 jaren en later telkens voor een jaar. De gemeente Groningen zal van de opbrengst genieten 32 pCt., de gemeenten te land 68 pCt. Voor de gemeente Groningen zal het aandeel in genoemd massaal fonds over 1860 bedragen f 84,000.

Leiden, 15 Oct. Van den 7den tot den 15den dezer zijn als door de cholera aangetast opgegeven 147 personen waarvan 87 lijders zijn overleden.

17 Oct. Gisteren namiddag trof een der geëmploijeerden aan het huis van militaire detentie een doodelijk ongeluk. De Rijnsburgsche poort doorgaande, deed een plotseling opgekomen windvlaag een der poortdeuren toeslaan waardoor een aan die deur bevestigde sluitboom den ongelukkigen zoo aan het hoofd trof, dat hij oogenblikkelijk den geest gaf.

Batavia, 24 Aug. Uit Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo zijn tijdingen ontvangen, loopende tot den 29sten Julij 1859.

De krijgsverrigtingen hadden zich bepaald tot eenige verkenningen, welke tot eene ontmoeting met eene der zwervende benden opstandelingen hebben geleid, waarbij hun weder eenige afbreuk is gedaan.

Soerabaija. Onlangs vertrok van hier over Rembang, tot het afhalen van nieuwe kruisbooten, naar Batavia de ijzeren schroefschooner *de Draak,* ten einde van daar als gewapend gouvernementsvaartuig in stationnaar een der buitenbezittingen te worden bestemd.

De ijzeren romp, de werktuigen en stoomketels van hooge drukking, de houten betimmering, de uitrusting, ijzer- en koperwerken en verder toebehooren zijn in de fabriek voor de marine en het stoomwezen vervaardigd naar in 1856 vastgestelde plans, door Javanen onder opzigt van Europeanen; het mastgestel, de zeilen en eenige bijzaken werden dòor het marine-etablissement aldaar verstrekt.

Dit is het eerste gewapend schip van eenige grootte voor de dienst van den lande, dat geheel in deze gewesten werd bewerkt, zoodat alleen de materialen uit het moederland zijn ontvangen.

— Men schrijft uit Macassar het volgende:

De gezondheidstoestand der troepen verbetert over het algemeen slechts langzaam; er blijft bij officieren en manschappen eene moreele neergedruktheid heerschen, die nadeeligen invloed uitoefent. De tijding, dat wij naar Laoa retourneren zullen en dat er versche bataillons, naar men zegt het 4de en 11de, voor de 2de expeditie bestemd zijn, zal zeker in dit opzigt eene gunstige uitwerking hebben. Met de *Ouderkerk a/d Amstel* worden weder zeven officieren en p. m. 70 manschappen naar Java vervoerd, welke de Baijoasche koorts hier niet boven kunnen komen.

Zeker is het, dat de 2de expeditie haar doel gemakkelijk zal bereiken, want door den overgang van *Aroe Palacca* zijn de zaken veel veranderd; buitendien moet erge verdeeldheid heerschen in het rijk van Bonie, en de Koningin wordt meer en meer van hare vassalen verlaten, zoodat het bijna zeker is, dat bij het verschijnen eener nieuwe magt, die spoedig en met klem ageert, het volk tot ons zal doen overslaan. *Aroe Palacca* gaat thans naar [illegible], om daar een aanhang te verzamelen en van daar uit te trachten *Singay* over te halen onze zijde te kiezen; hij zal verder proclamatien en brieven door het rijk van Boni verspreiden.

Wadja en Soping zullen zeer waarschijnlijk in de vervolge neutraal blijven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Volgens berigten uit Alexandrie van 9 dezer, zijn de werkzaamheden ten behoeve van het Suezkanaal geheel gestaakt. In een brief van den Grootvizier aan den Onderkoning van Egypte, wordt het regt van den Sultan, om in deze zaak eene beslissing te nemen, verdedigd.

[illegible]

[illegible] week bevatten de [illegible] een [illegible], dat *Tom Sayers* de kampvechter (in 't boxen) van Engeland gestorven was tengevolge van de wonden, die van den bij Birminghamschen held, *Brettle*, ontvangen had. Wij zijn in staat dit tegen te spreken, daar *Sayers* zich thans in Newmarket bevindt. De eenige wond, die hij in de jongste worsteling ontving, was een gat in het been, toegebragt door de spijkers in *Brettles* laarzen, waardoor hij eenigen tijd genoodzaakt was zijne kamer te houden."

— Deze week werden er te Londen niet minder dan vier moorden berigt, op onderscheidene plaatsen gepleegd, waarvan een ten gevolge van twist over het drinken van bier, en een onder kaartspel, benevens een manslag door den eenen dronkaard op den anderen gepleegd. Verder vermeldt de *Mays Constitution*, dat een man die zeven maanden gevangen gezeten had, op het bloote gerucht van de ontrouw zijner vrouw, deze bij zijne terugkomst dadelijk met een bijl het hoofd kloofde, vervolgens de dienstmaagd die haar ter hulp snelde doodde en zich toen zelven ophing. Te Chartsey werd een huisgezin in rouw gedompeld door den zelfmoord van eene jonge dame van 19 jaren, dochter van wijlen admiraal *Bosanquet*, die spoedig dacht te huwen, toen zij een brief ontving uit Florence van haren verloofde, kapt. *Beaufoy*, waarin hij berigtte denkelijk nimmer weder naar Engeland te zullen terugkeeren. Dit maakte zulk eene indruk op haar gemoedgesteldheid, dat zij zich, door het innemen van laudanum, het leven benam. De uitspraak van den jury behelsde den gewonen term van "tijdelijke waanzin" als oorzaak van den dood. Dergelijke geschiedenissen, afgewisseld door dieistallen of inbraak, vullen gewoonlijk de rubrieken Nieuws van de engelsche dagbladen, doch het publiek is ook dienaangaande reeds zoo afgestompt, dat zij ter naauwernood de aandacht trekken.

— Ten bewijze der godsdienstige opwekking, die sedert eenigen tijd in sommige gedeelten van het noordelijk Ierland heerscht, deelt een dagblad mede, dat een boekhandelaar te Belfast, die in de drie maanden welke den 30sten Sept. 1858 eindigden 500 bijbels. 100 N. Test. en 200 psalmboeken verkocht had, nu in dezelfde drie maanden van het tegenwoordige jaar 3500 bijbels, 1000 N Test. en 1800 psalmboeken heeft verkocht. Het Edimburgsch bijbelgenootschap leverde van den 1sten Junij tot den 30sten Sept. ll. 14,312 bijbels meer dan in dezelfde maanden van 1858 aan Iersche boekverkoopers af.

DUITSCHLAND.

Bij gelegenheid van de opening der vaste brug over den Rijn, te Keulen, zijn de navolgende bijzonderheden omtrent de constructie van dit bouwstuk en de daartoe gebezigde materialen medegedeeld: De bouw, in Junij 1855 aangevangen, is, na zoowel wegens den hoogen waterstand als noodzakelijke wijzigingen in het plan van uitvoering, herhaalde malen gestaakt te zijn, eindelijk eerst in September dezes jaars in zooverre voltooid, dat de passage er over geopend is. De brug heeft eene lengte van 420 meters en rust op vier bogen, ieder ter wijdte van 98 meters, ondersteund door zuilen ter dikte van $6\frac{1}{4}$ en en ter hoogte van 16 meters boven den gemiddelden water stand. Zij is over de geheele lengte in tweeën verdeeld, namelijk in een spoorweg ter breedte van $7\frac{1}{2}$ en een rijweg van 5 meters ter weerszijden met trottoirs van $1\frac{1}{4}$ meters breed. Deze oppervlakte rust op vier kolossale balken, terwijl de daartegen opgerigte zuilen ter breedte van 28 meters, even als de hoekmuren, op de uiteinden van vierkante en in het midden van achthoekige torentjes zijn voorzien. Deze spitsen verheffen zich op een basis van $5\frac{6}{10}$ en 5 meters, tot eene hoogte van $23\frac{1}{2}$ meters boven het water. Het tot den bouw gebezigde materiaal bedraagt 9750 cubieke meters. bazalt — en hardsteen; 28.750 cub. meters gebakken steen, 9.000 000 stuks metselsteenen; 150 000 hectoliters kalk en mortel; 5.500.000 ponden ijzer en 8.200 cub. ellen timmerhout. Men heeft zich thans voorgesteld, aan de beide einden der brug een standbeeld op te rigten, en wel aan de zijde van Keulen het ruiterstandbeeld van den Koning van Pruissen en aan den kant van Deutz dat van den prins-regent.

— De van Hamburg op Stade varende stoomboot was in den namiddag van den 7den dezer het tooneel van eene tragische gebeurtenis. Op deze boot bevonden zich onder anderen een algemeen in den omtrek bekende, onlangs uit de dienst ontslagen telegraphist, een jongeling van 22 jaren, benevens zijne bruid. Tusschen de minnenden ontstond een twist, die doordien de bruid haren minnaar zijn ontslag verweet, zoo hoog liep, dat zij zich toornig van elkander verwijderden. Intusschen vatte de beleedigde jongeling het noodlottig besluit op, zijn dood in de stroomen der Elbe te zoeken, dat hij ook, na alvorens aan eenige niets kwaad vermoedende, zich toevallig op de boot bevindende, muzikanten te hebben verzocht, het bekende lied: "So leb' denn wohl, du stilles Haus" te spelen, door een stouten sprong in het water onmiddelijk ten uitvoer bragt. Een hem van het schip dadelijk toegeworpen reddingsanker van zich stootende, verdween hij terstond in de diepte.

SPANJE.

Uit Madrid verneemt men dat Mario en Grisi, bij de voorstelling van *Norma*, aldaar een geduchte nederlaag hebben geleden. Er werd eenig gefluit vernomen, hetgeen mad. Grisi zoo schokte dat zij eenige woorden sprak, waardoor het kastiliaansche publiek zich beleedigd gevoelde. De zangeres, de groote mogendheden willende navolgen, rigtte toen tot de toeschouwers een ophelderend memorandum, doch het was te laat, de storm kon niet meer bedwongen worden en de twee uitstekende kunstenaars zagen zich genoopt hunne verbindtenis aan den schouwburg in Spanjes hoofdstad te verbreken.

ASSEN, 20 Oct.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 19 Oct. op de beurs van heden was de slotkoers der effecten als volgt:

[illegible] Engelsch [illegible] Oostenr. [illegible] Metalliken [illegible]

Koolzaad onveranderd. — Raapolie williger; op zes weken f 35. — Graanprijzen onveranderd. 125 ponds Pruissische rogge f 200. — 117 ponds Gordijker boekweit f 186.

Te Vledder zal met 1 Nov. e. k. een bestelhuis der brievenposterij gevestigd worden en is tot bestelhuishouder benoemd *G. A. Ekkels.*

* **Haulerwijk**, 18 Oct. Wordt er van elders gemeld, dat de aardappels over het algemeen dit jaar klein van stuk zijn; hierop zijn zeker, gelijk gewoonlijk, ook al weêr uitzonderingen. Als eene bijzonderheid kunnen wij als zoodanig berigten, dat op een der akkers van den heer *Jan Johannes Terpstra*, landbouwer alhier en lid van den Gemeenteraad van Ooststellingwerf, door *Grietje Schadenberg* aardappelen zijn gerooid, die bijzonder dik van stuk waren, zoodat men, na vier der diksten gewogen te hebben, bevond, dat deze te zamen ruim twee Nederlandsche ponden zwaar waren. Deze aardappelen waren nog vrij melig en van eenen goeden smaak.

* **Smilde**, 17 Oct. Als een voorbeeld van gelukkige jagt kunnen we van hier berigten, dat een jager alhier in één dag heeft geschoten zeven hazen.

* 18 Oct. Werd voor eenigen tijd in deze courant berigt, dat de sterfgevallen in dit jaar hier bijzonder menigvuldig waren; dit had meest en heeft nog onder jonge kinderen plaats. Gisteren achtermiddag zijn er vier zuigelingen bijna te gelijk begraven.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Hellevoetsluis, 15 Oct. Naar men verneemt, heeft ds. *H. J. Leemans*, predikant bij de Hervormde gemeente alhier, een beroep ontvangen naar Heemse in Overijssel.

— Door den gemeenteraad van Hoogezand is in zijne vergadering van den 15 October jl. tot hoofdonderwijzer te Westerbroek benoemd *P. Scheltema*, hoofdonderwijzer te Horsten, gem. Onstwedde, zijnde op no. 1 der voordragt.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

Bij arrest van 14 dezer is *Jan Bruins*, oud 28 jaren, laatst kolonist te Veenhuizen, schuldig verklaard aan diefstal bij nacht op eene bewoonde plaats, nadat hij vroeger tot 4 jaren correctionele gevangenisstraf was veroordeeld, omdat hij in den nacht van den 28 op den 29 April ll. uit de woning van W. *Stevens* te Westerbork zich arglistig heeft toegeëigend onderscheidene kleedingstukken, en mitsdien veroordeeld tot zeven jaren tuchthuisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Kunnen er ook redenen bestaan, waarom de aangebodene en niet bekroonde antwoorden en ontwerpen met de geslotene naambriefjes, wegens de verdeeling en aanleg van een gedeelte van Noord- en Zuid-Barge, in 1856 tot prijsvraag gesteld, om vóór 1o Februarij 1857 te worden ingezonden, door de Volmagten van Noord- en Zuidbarge, gemeente Emmen, nog niet weder ter beschikking van de inzenders zijn gesteld?

Met de beantwoording of, zoo noodig oordeelende, de plaatsing dezer vraag, zult UEd. verpligten die de eer heeft met achting te zijn,

UEds. dv. Dienaar,

October 1859. X.

Advertentien.

Getrouwd:

H. L. VAN DER LELIJ
en
S. L. HORA BUMA.

Zuidhorn, 14 October 1859.

Bevallen van een' ZOON G. BOELENS BAVINGE, Echtgenoot van

R. SWARTWOLT.

Peize den 18 October 1859.

Oproeping.

Ingevolge art. 13 van de nieuwe Statuten voor de Maatschappij van Weldadigheid moeten de leden van de Maatschappij het bestuur der op te op te rigtene afdeeling kiezen.

Het ligt op den weg der Subcommissie, als eene laatste taak, om die keuze te bevorderen en het nieuwe afdeelingsbestuur in het leven te roepen.

De Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid te Assen roept mitsdien alle leden dier Maatschappij en allen, die van de Maatschappij leden zouden willen worden, op, om op **Donderdag den 10 November** e. k., 's middags om 12 uur, te verschijnen in de Concertzaal van SCHUT te Assen, ten einde eene vergadering tot dat doel bij te wonen en over te gaan tot het **KIEZEN VAN EEN BESTUUR** der op te rigten afdeeling.

De Maatschappij van Weldadigheid gaat eene nieuwe toekomst te gemoet, maar heeft daarbij meer dan vroeger behoefte aan de erkende en zoo dikwijls geblekene Weldadigheid der Nederlanders. Zij spoort daarom allen, die nog geene leden der Maatschappij zijn, aan, om zich op die vergadering te komen aansluiten.

Assen den 13 October.

De Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid te Assen,
P. WINTER,
Voorzitter.
Van harentwege,
L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

Kennisgeving.

De COMMISSIE uit het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, belast met het **AFNEMEN der EXAMINA** aan de ADSPIRANTEN voor het **NOTARIS-AMBT**, berigt, dat zij tot dat einde zal vaceren op Maandag den 28 November 1859, des voordemiddags te tien uur, en zoo noodig op de volgende dagen dier maand aan het Locaal van gemeld Geregtshof; zullende zij, die tot het bedoeld examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden voor of op den 14 November eerstkomende, met overlegging van de stukken, gevorderd bij art. 13 der wet op het Notaris-Ambt van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20.)

Assen den 18 October 1859.

De Commissie voornoemd,
B. SERVATIUS, Proc. Genl.
J. H. WESTRA.
P. A. VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

ODOORN.

VERGADERING VAN HET VEENSCHAP,

op **ZATURDAG den 22sten October 1859**, des morgens om elf uur precies, ten huize van J. S. MENSING te Odoorn.

Mr. H. VOS, q. q.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente *ONSTWEDDE* brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat op Zaturdag den 5 November 1859, des morgens te 9 uur, te Onstwedde een ***VERGELIJKEND EXAMEN*** zal gehouden worden ter vervulling der vacante betrekkingen van

Hoofdonderwijzer,

zoo in de openbare School te ***HORSTEN*** als te ***MUSSEL.***

De SOLLICITANTEN worden uitgenoodigd, om de vereischte stukken aan den Burgemeester dezer gemeente in te zenden vóór den 3 November e.k.

De Burgemeester,
F. ROESSINGH.
De Wethouder,
J. H. MOORLAG.

DE VERTELLER ENZ.

Een hofnar, die een edelman beleedigd had, waarop deze gedreigd had hem te zullen vermoorden, beklaagde zich daarover bij zijnen Vorst.

"Wees maar gerust", antwoordde deze, "als hij u vermoordt, laat ik hem den volgenden dag ophangen."

"Als het Uwe Majesteit toch hetzelfde is — hernam de hofnar — och, laat het dan toch een dag te voren doen."

—

Al moge een waarlijk dankbaar hart niet in staat zijn, zijne erkentelijkheid uit te drukken, zoo kan het nogtans voelen, liefhebben en handelen.

—

"Geloof van al wat men u vertelt niet meer dan de helft" zegt men, en over het algemeen zal men zich goed daarbij bevinden, slechts een geval uitgezonderd; wanneer namelijk sommige dames u, geheel in vertrouwen mededeelen hoe oud zij zijn, keer dan het spreekwoord om en geloof veel meer dan zij u vertellen.

—

Zekere aanzienlijke dame beklaagde zich eens bij Frederik de Groote van Pruissen over haren echtgenoot. "Hij mishandelt mij, Uwe Majesteit" zeide zij. "Dat gaat *mij* niet aan" gaf haar de koning ten antwoord. "Maar hij spreekt kwaad van uwe Majesteit" ging zij voort. "Dat gaat *u* niet aan" antwoordde hij.

—

Iemand die, hoewel van adelijke geboorte, zoo arm was, dat hij bijna niets bezat dan zijn adelijken titel, pochte eens in het bijzijn van een ex-winkelier, die door den handel in het bezit van een groot vermogen was gekomen, over de oudheid van zijn geslacht, "Het grootste onderscheid tusschen ons in de bestaat eigenlijk daarin" zeide de winkelier eindelijk "dat gij u verheft op uwe afkomst, terwijl ik mij beroem op mijne *opkomst*."

Tweede Schooldistrict.

Bij beschikking van den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, is de **TIJDELIJKE WAARNEMING van 't SCHOOLOPZIENERSCHAP** van dat District aan den ondergeteekende opgedragen.

d'Inspect NASSAU.

E. H. Rensing,

HOEK VAN HET CINGEL, ***Nieuwe Huizen*** maakt door dezen bekend, dat bij haar zijn ontvangen: de NIEUWSTE MODELLEN ***DAMES WINTERHOEDEN***, beveelt zich minzaam aan.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Hoogeveen maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat bij de op heden in de openbare vergadering van den Raad dier gemeente plaats gehad hebbende ***LOTING***,

DE AANDEELEN
Nos. 26 en 44,

IN DE GELDLEENING, ten laste van meergenoemde gemeente, groot ***f 35 000*** vastgesteld bij Raadsbesluit van den 16 Augustus 1850 en geautoriseerd bij Koninklijk besluit van den 28 dier maand no. 44, zijn aangewezen. om op den **1 Mei 1860 te worden AFGELOST;** zoomede, dat de in ***1857*** en ***1858*** ter aflossing aangewezene **AANDEELEN**

Nos. 1 en 10,

welke eerste op den 1 Mei ***1858*** en de tweede op den 1 Mei ***1859*** aflosbaar zijn gesteld; **tot heden nog niet zijn INGELOST;**

Zoodat mitsdien ieder belanghebbende, die in het bezit der Obligatien van de beide bovenbedoelde laatstgemelde aandeelen zijn mogt, wordt uitgenoodigd, zich zoo spoedig mogelijk ten kantore van den Gemeenteontvanger alhier te vervoegen, ten einde tegen overgifte der obligatien de uitkeering dier aandeelen te erlangen.

Hoogeveen den 4 October 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester,
A. ZEPER.
De Secretaris,
H J. CRULL.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Woensdag den 26 October a.s, des voormiddags precies te 9 uur te beginnen, ten verzoeke van de Erven en ten sterfhuize van wijlen de echtelieden J B. HOMAN en A. OFFEREINS, bij de Evert-Hendrikswijk te Smilde, in het openbaar verkoopen:

2 ***PAARDEN***, — 8 ***KOEIJEN***, — 3 vette ***VARRENS***, — 1 ***CHAIS***, — 4 beslagen ***WAGENS***, — 2 ***WIPKARREN***, — 2 ***PLOEGEN***, — 2 ***EGGEN*** en verdere ***BOEREN-, BOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN***; — voorts ***KABINETTEN***, — ***KLOKKEN***, — ***TAFELS***, — ***STOELEN*** en verderen ***INBOEDEL*** en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Urbanus Pillen.

Deze doosjes zijn *rood* en *zwart* gelakt, zijnde de waarborg der ***opregte*** en van ***ouds*** beroemde URBANUS PILLEN, welker deugd overal genoeg bekend is, zijn verkrijgbaar in het **Hoofddepôt** van den heer J. J SCHREUDER te Haarlem, alsmede in onderstaande depôts:

Dedemsvaart. B. Berens jr.
Denekamp, H J. Banken.
Delden, T. Wijvekate.
Gorredijk S. G. Swart.
Geldermalsum, S. D. Beem.
Hasselt, C. de Lang.
Joure Wed. W. H. Sannes.
Koudum, T. R de Boer.
Kollum, A. L. Hesse.
Makkum. T. R. de Jongh.
Meppel. J. H. van Lingen.
N. Pekela, B. G. Koops
Oude Pekela, C. G Wildeboer.
Prinseland, P. van Nieuwehuizen.
Smilde, H. de Vroome.
Sloten, J. P. Roos.
Steenwijkerwold, P. Laverman.
Wolvega, K. H. Pel.
Wijk, J W. Steenbergen.
Willemstad P. A. Groot.
Stadskanaal, G. Eerelman.

K. WILLER'S KRUIDENOLIE.

Tien droppels daarvan, iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met lauw water en reiniging met eenen goeden schuijer, tweemaal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend. f 1—50 is de prijs van het fleschje.

HET

Violet-Powder

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewrevene huid ongemeen verfrischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen werpt. Het is ook voor de luijermand zeer aan de prijzen Het pakje kost 40 ct.

Engelsche POEDERDOOZEN met donzen kwasten.

DE ECHTE TANDZEEP

van Dr SUIN DE BOUTEMARD. Ze maakt de Tanden zuiver wit zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardt's Zeep.

Deze is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 ct.

THE

Ladies Toothpowder

hergeeft de Tanden het email der jeugd, sterkt het Tandvleesch, bevestigt de Tanden, vrijwaart ze voor bederf, belet het afsterven der reeds aangestoken Tanden en houdt den adem rein en frisch.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

SMILDE 8—15 Oct. Bev. A. de Vries vrouw van J. J. Grit van z.; Janke Smit vrouw van J. Pomper van z.; J. Koens vrouw van A. Noordhof van z.; G. Jonker van z.; J. Kalteren vrouw van R. Jonker van z.; G. de Wit vrouw van H Holst van z.; G. Oostvries vrouw van A. Pomper van z. — Geh. Jan Boer met Grietje Pool. — Overl. Hendrik Nijland 8 weken; Grietje Kiers $1\frac{3}{4}$ j; Zwaantje de Graaf geh. 43 j.

BORGER 2—16 Oct. Geb. Reinske d. van A. van Oosten en G. Sie te Nieuwbuinen; Stientje d. van J. Haak en A Mik te Nieuwbuinen; Hendrik z. van H. Paas en G. Trip te Drouwenerveen; Harmannus z. van H. Nieman en R. Goerée te Nieuwbuinen; Cornelia d. van B de Jonge en G. Bos te Nieuwbuinen; Annechien d. van P. Ketje en H. Schokkenbroek te Nieuwbuinen; Klaas z. van J. Ketje en J. Niks te Nieuwbuinen; Roelf z. van H. Hebels en F. de Jonge te Nieuwbuinen — Overleden Jantje de Jonge te Nieuwbuinen 10 weken; Willem Lanting te Drouwen echtgenoot van M P. Meijer 65 j.; Harmannus Boswijk te Nieuwbuinen 5 j. en 8 maanden.

HOOGEVEEN 9—15 Oct, Onderr. geene. — Gehuwd Albert Nieuwenhuis en Janna Kamperman — Bev. Jantien Koekkoek geb Scholten van z; Hendrikje Stoter geb. Koster van d.; Catharina Klunder geb. Leikendijk van d. — Overl. Jannes IJmker 10 j.; Gerrit Hendriks Prins echtgenoot van Jentje Hendriks Bloemhof 90 j.; Abraham Zilverberg 24 j. ongeh; Aaltje ten Kleij $1\frac{1}{2}$ j. overleden te Nijmegen.

MARKTBERIGTEN.

Oldemarkt, 15 Oct. Boter per $\frac{1}{8}$ vat f 23.50.

Noordwolde, 13 Oct. Rogge f 6.50 a 6.70. — Boekweit f 4.75 a 5.60. — Boter f 0.94 a 0.97 het Ned pd.

Heerenveen, 15 Oct. Rogge f 6.80 a f 7.00. Boekweit f 5.00 a f 6.10. Boter per $\frac{1}{4}$ vat f 48.50.

Steenwijk, 17 Oct. Rogge f 7.25 a f 7.50. — Boekweit f 4.75 a f 5.50. Boter per $\frac{1}{8}$ v. f 22.00 a 24.00.

Coevorden, 17 Oct. Rogge f 7.00 a f 7.50. — Boekweit f 4.80 a f 5.15. — Boter per Ned. pd. f 0.70. — $\frac{1}{4}$ vat f 32.00. $\frac{1}{8}$ vat f 16.50.

Groningen, 18 Oct.

Tarwe,	1858,	70 ℔	ƒ 0-00	
——	Oml. 1859	70	- 7-50	
——	dito	72	- 7-90	
——	Old.	70	- 7-25	
——	dito	72	- 7-65	
Rogge,	N. Inl.	66	- 5-95	
——	dito	68	6-25	
——	dito	70	- 6-55	
Haver,	dikke	40	- 3-55	
——	dito	42	- 3-75	
——	Voer	36	- 3-10	
——	dito	40	- 3-60	
——	Zwarte	36	- 2-30	
——	dito	38	- 3-20	

Gerst,	N. Winter	54 ℔	/ [illegible]
——	dito	56	- [illegible]
——	Zomer	56	- [illegible]
——	Knobbe	58	- [illegible]
Boekweit,	Zand	62	- [illegible]
——	dito	64	- [illegible]
——	N. Zwarte	64	- [illegible]
——	Veen	64	- [illegible]
Paardeboonen N.			ƒ 6.25 a [illegible]
Groene Erwt.			-9-50 a 1[illegible]
Graauwe dito			-10-00a1[illegible]
Koolzaad 1859			10-25a1[illegible]
Gort,	grove		- 8-75 a [illegible]
——	parel		-11-00a1[illegible]
Olie,	raap p. v.		-33-00a0[illegible]
Boter,	1e soort.		-38-00a4[illegible]
——	2e »		-30-00a3[illegible]

Tarwe in de beste soorten wel zoo aangenaam. — O[illegible] Rogge 15 ct hooger verkocht; Nieuwe bijna niet aan[illegible] Boekweit meer aan en 10 ct. lager afgegeven. — Gerst w[illegible] iets hooger verkocht. — Haver was over 't geheel iets hoo[illegible] te plaatsen. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad hoo[illegible] gehouden, doch weinig in omgegaan. — Gort ruim prijsh[illegible]dend.

AMSTERDAM 17 Oct. TARWE prijshoudend; 133, [illegible] ℔ jarige bonte Poolsche f 316, 320; 132 ℔ nieuwe d[illegible] f 306; 129 ℔ dito Rijn f 273. — ROGGE tot vorige prij[illegible] met minder handel; 124, 125, 126 ℔ Pruissische f 199, 2[illegible] 205; 123 ℔ dito f 192 aan de Zaan; 124 ℔ Galatz f [illegible] 120 ℔ Odessa f 180 kt.; 118 ℔ gebroeide dito 160; [illegible] ℔ Petersburger f 179 bij partij. — GARST zonder hand[illegible] tot vorige prijzen wel te plaatsen. — HAVER hooger beta[illegible] 95, 100/2 ℔ Dikke f $4\frac{1}{4}$. $4\frac{1}{2}$; 82, 90/2 ℔ Voer f 3.40, 3.[illegible] Zweedsch f 8 per 100 kilo bij partij. — BOEKWEIT [illegible] lager, 118, 119, 120 ℔ Amersfoortsche f 190, 192, 194; [illegible] ℔ Mechelsche f 192, 117 ℔ Gordijker f 186. — KOOLZAA[illegible] flaauw en zonder handel; Anclommer Rübs £ 52; Rübs op [illegible] v. £ 55; op 9 v. Olie dadelijk £ 56. — LIJNZAAD zon[illegible] handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering onverande[illegible] op 6 weken f $34\frac{3}{4}$; Vliegend f $33\frac{1}{2}$; 1o. Nov. f $33\frac{1}{2}$; D[illegible] f $33\frac{3}{4}$, 34; Mei f $35\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE dadelijk flaauw, [illegible] levering nagenoeg in een doen; op 6 weken f $32\frac{1}{4}$; Vlieg[illegible] f 31; 1o Nov. f $30\frac{3}{4}$; Dec. f $30\frac{1}{2}$, $30\frac{3}{4}$, Voorjaar f $30\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op zes weken f $37\frac{1}{2}$; Vliegend f 36[illegible]

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 64.— LIJ[N]KOEKEN per 104 stuks f $8\frac{1}{2}$ a f $10\frac{1}{2}$.

Kamper-Eilands HOOI f $13\frac{1}{2}$ a f 16.

SCHIEDAM. 15 Oct. MOUTWIJN f $13\frac{3}{4}$ per vat co[n]tant; met kleinen handel. — JENEVER 100. pct. Am[sterdamsche] proef f $17\frac{1}{4}$ a f $17\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij.

Veemarkten.

GRONINGEN 18 Oct. De veemarkt was heden, tengevolg[e] van de te Zuidlaren gehouden markt, zeer gering voorzien van vee en werd het verhandelde tot de prijzen van ll. Dingsdag verkocht.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	17 Oct.	18 Oct.
Nederl W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{3}{8}$
—	3	$76\frac{1}{8}$	77
—	4	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{3}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$		
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$126\frac{1}{2}$	$127\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4	97	
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$	102
N. B.	$\frac{1}{2}$		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{4}$
Cert. 1831/33	5		86
Dito 1840	4	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{7}{16}$
— Stieglitz	4	$82\frac{1}{8}$	$82\frac{3}{4}$
— Nieuwe	4		$82\frac{3}{4}$
— 5e Serie	5	$91\frac{3}{8}$	$91\frac{13}{16}$
— 1855 6eS,	5	100	$100\frac{1}{4}$
— van Ass.	6		

	pCt.	17 Oct.	18 Oct.
Polen,			
Aand. fl 500	/	158	$157\frac{1}{2}$
Obl.	4	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{1}{2}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$33\frac{5}{16}$	$33\frac{1}{4}$
Obligatien	3	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{5}{16}$
Binnenl.	3	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{1}{2}$
Amortisable			$11\frac{1}{16}$
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		63
—— ——	4		
—— Metal.	5	$54\frac{3}{4}$	$54\frac{5}{8}$
— RenteA.	5	$74\frac{1}{8}$	$73\frac{1}{2}$
— Nation.	5	$59\frac{13}{16}$	$59\frac{5}{8}$
—— ——	$2\frac{1}{2}$	$29\frac{1}{8}$	29
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$		
Portug., Obl.	3	$44\frac{1}{2}$	$44\frac{5}{8}$
Brazilien	5	$99\frac{1}{2}$	
Weener aandeelen	4		

17 Oct. De markt was heden algemeen iets flaauwer ge[s]temd; de handel was alleen in Oostenrijksche fondsen va[n] eenige beteekenis.

18 Oct. Noch in Holl. noch in vreemde fondsen was eenig[e] noemenswaardige verandering. Alleen waren Oostenr. me[er] aangeboden en Spaansche Binnenl. 3 pct. en Mexik. een weinig aangenamer.

De Tyroler *B. u. Sch. Ztg.* meldt de volgende zonderlinge huwelijksgeschiedenis, in December des vorigen jaars in een dorp nabij Roveredo voorgevallen en welke sedert de geestelijke en wereldlijke overheid zeer heeft bezig gehouden.

Twee gelieften, die, ondanks alle pogingen, de burgerlijke bewilliging tot hun echt niet konden verkrijgen besloten, daarin gesteund door het concordaat, de wereldlijke wet te ontgaan en het sluiten van hun huwelijk door dwang te verkrijgen.

Te dien einde wachtten zij, met twee vertrouwde getuigen, den pastoor, van de kerk komende, in zijne woning op, en zoodra deze daar was aangekomen, verklaarde de jongman, op de vraag des pastoors: wat hij begeerde, dat hij mejufvrouw N. N. tot zijne echtgenoot nam; waarop het meisje onmiddelijk gelijke verklaring ten aanzien van den man aflegde, terwijl beide zich de hand reikten.

De als uit de wolken gevallen pastoor gaf dadelijk van het voorgevallene kennis aan het geregt, dat zich tot het bisschoppelijk ordinariaat wendde met de vraag, of de aldus gesloten echt als geldig moest beschouwd worden, waarop het antwoord kwam, dat, volgens den heiligen canon en het concordaat dit huwelijk volkomen geldig was, doch dat de bisschop de zaak zeer betreurde en zich genoopt vond, de jonggehuwden en de beide getuigen in den ban te doen.

Op grond dezer beslissing veroordeelde het geregt, ter zake van het niet nakomen der burgerlijke wet op het huwelijk, den man tot vier en de vrouw tot twee maanden en een der getuigen tot eene maand gevangenis met streng vasten, terwijl de tweede getuige, bij gebrek aan bewijs, werd vrijgesproken

Op het door de veroordeelden ingesteld hooger beroep, werd echter die straf door het oppergeregtshof verminderd voor den man op drie maanden en voor de vrouw op veertien dagen; de straf van den getuige en de veroordeeling tot vasten bleef echter onveranderd.

—

In de maand Aug. jl. ontscheepte te Havre eene dame, van omstreeks 30 jaar, mevr. de Gallay, van Genève terugkomende van Mexico met de stoffelijke overblijfselen van haren man, die in de maand April dezes jaars overleden was.

Het verbleekt gelaat en de ingetogen houding dezer dame getuigden van hare innerlijke droefheid. Te St. Adresse bewoonde zij bij een kruidenier een klein kamertje. Zij deed op het kerkhof St. Marie een grafkelder voor twee personen maken. De grafkelder was voltooid en het lijk des mans er in gelegd.

Dezer dagen verliet de dame 's morgens vroeg het vertrek en ging naar de kerk, waar zij droevig weende. Daarna begaf zij zich naar de hoeve, genaamd Tous Vents, zette zich aldaar onder een boom en doodde zich zelven met een revolver met 7 loopen. Eenige uren voor den zelfmoord zeide haar iemand, dat zij twee niet verzegelde brieven vergat. Zij stak die in haren zak, waarin men ze ook gevonden en aan den Commissaris overhandigd heeft. Uit deze brieven zal men denkelijk eenige opheldering verkrijgen.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*